

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ד. ו. ג.].
(ב) לקמן פ"ג, (ג) [לעיל ט.].
(ד) [לעיל טו. טז. טז.].
(ה) [לעיל טז. טז. טז.].
(ו) [לעיל טז. טז. טז.].

תורה אור השלם

1. ובי יפתח איש בור או
כי יכרה איש בר יצא
והקטן והכל שקנה שור או
חמור: שבות כא לז

הגהות הב"ח

(א) גבי אמר סתם גללים,
כיב ע"י מ"ש מהו כבי"מ
דף סג ע"ג: (ב) ה"ט
ד"ה א"ע"ג דלמך וכו'
והיה דומה לפטור כל
האם נכור:

גליון הש"ס

תוס' ר"ח א"ע"ג וכו'
ראשיתו אם שה"י ע"י
לעיל דף טו ע"ה ח"ט
ד"ה א"ע"ג ולקמן דף טז
ע"ג תוספת ד"ה כר"ה:

שור שנגח את הפרה פרק חמישי בבא קמא

מח.

עין משפט
גר מצוה

ב א ב מ"י פ"ג מהל'
סוקי ממונ הלכה ד'
כמנ ע"י ש"ס טו"ע ח"מ
סימן ש"ג סעיף ג'
ב א מ"י ש"ס פ"ו הלכה
ו ופ"י הלכה ו סמג
ש"ס טו"ע ח"מ סימן ש"ג
סעיף ג וסימן ח"מ סימן
כ"ב ד טו"ע ח"מ סימן
ח"מ סעיף ה'
ב ג מ"י ש"ס סמג ש"ס
טו"ע ח"מ סעיף ד'
וסימן ש"ג סעיף ג'
ב ב מ"י ש"ס פ"ו הלכה
ו סמג ש"ס טו"ע ח"מ
סימן ש"ג סעיף ג':
ב א מ"י ש"ס פ"ו הלכה
ו סמג ש"ס טו"ע ח"מ
סימן ש"ג סעיף ג':
ב א מ"י ש"ס פ"ו הלכה
ו סמג ש"ס טו"ע ח"מ
סימן ש"ג סעיף ג':
ב א מ"י ש"ס פ"ו הלכה
ו סמג ש"ס טו"ע ח"מ
סימן ש"ג סעיף ג':

הבא ברשות קב"ל עליה נטירותא. אע"ג דלעיל אמר רבא
לדרכנה משום דנכרות הוא דמקבל בעיה נטירותא טפי
ואפי' חזק את עצמו אלמא הורע כמו של בעל הבית נכרות הכא
היינו טעמא דמסקינא משום דבעיה לניעותא שמגלה וזוועתיה
בשעת לישא ומסלק מרווחא נפשיה
ומש"ה פריך עליה מהאשה שנכנסה
לעוון ולא רצה להקשות מכל הנך
דממתינן קדירות ופירות ושור
דמאשה ניחא ליה למפך דס"ד
דאשה מסלקי מרווחא נפשיהו
טפי משום יחוד:

אע"ג דאמר בר איש בור ולא
שור בור. כלומר ומתוך
כך היה לנו לפטור בעל החצר ואפי'
כ"ש דאי לא ממעטינן שור שהיה
ראוי לפטור בעל החצר דהוה ליה
למירמי מיובא אצל השור וי"ל
ד"ה"ק אע"ג דלמך מר איש בור ולא
שור בור והיה (ו) ראוי לפטור כל אדם
צבור שצדק שור כלומר ומתוך כך
היה לנו לפטור בעל החצר וי"ל
למידע מספק זה שלא יתחייב שום
אדם צבור שצדק שור זה אין סברא
לדרוש כך אלא מיון דעליה למלויה
כמאן דכרייה דמי ונראה דאפי' אם
חפרו אדם דבר מיובא הוא חייב
בעל החצר צנוקי בור ועליה ידיה
למלויה והחופר משלם צנוקי החצר
וע"ה: איש בור ולא שור בור.
ואפי' והא לעיל (דף כג.) פטרינן
בעל הגמל כשלא סכסכה למ"ד אשו
משום ממונו אע"ג דלא כמיב איש
אש ולא שור אש וי"ל דהתם נמי
כמיב שזם ישלם המכביע את
הנכריה דמשמע דוקא צנוקי צנוקי
עצמו הוא משלם:

ומינפ"ו כד"י. פ"ה דוקא כליו
אבל הוא עצמו [החזק]
חייב בעל השור ולא פטרינן ליה
משום איש בור ולא שור בור דכל
מדי דהוה דליה בשעת נפילה כגון
גללים וכן נפלה גמלו ולא העמידה
דמחייבת ליה משום בור אע"ג
דליה לא כרייה אלא הגמל כריה
כיון דבשעת כרייה ידיה הוא ועליה
רמי לפטוקיה ולא סלקיה כמאן דכרייה
דמי אף על גב דמפקדי להו בתר
שמתא ולא דמי לשורו שחפר בור
כרייה דחפירה לאו ידיה הוא ודליל
הקשור כרגל התרנגול מאליו דליל
לאו ידיה הוא עכ"ל משמע מתוך
פ"ה למאי דמפקינן סתם גללים
אפקורי מספק להו דלא פטרינן אלא
כליו דוקא אבל הוא עצמו חייב
ולר"י נראה דודאי מעיקרא דס"ד
דלא אפקריה לא פטר אלא כליו
אבל לפי המסקנא דלמך דמפקר
להו אפי' הוא עצמו פטור מדי דהוה
אמפקדי מקיף לאחר נפילה אוגס
ונפילה גמלו מוקמינן דמתקל ואמתקל
ציה גמליה או דרך שרעמא דנדרה
דהו פושע אבל הכא דלא פושע אע"ג
עצמו הוא משלם:

הוא סן כחצר הניזק. דכיון דהיה ליה בעל חצר רשותא לעילוי
דוכתא אקני ליה כגוה והוא ליה חצר הניזק וחצר השומפין דפטור
בה על השן ועל הרגלו ה"מ משומף לחכריה דחצר של שניהם אבל
שור מעלמא דעל אדוקי למד מינייהו וכער כשדה אחר [שמות כג] קרינן

זיה: כרשות הרבים. לאו דוקא
כלומר לא כשדה אחר דניזק קרינא
זיה: מאי כרשות ומאי שלא כרשות.
נקרין אין חילוק בין חצר הניזק לרה"ר
אי אמרת בשלמא פטור ומייב בעל
החצר היינו דשלל כרשות פטור דאין
עליו לשמרו: ולא משלמא אלא חזי
נוק. והאי פטור מנוק שלם קאמר
וכרשות חייב מיב: כרשא. עו:
כחיל. נחמס: הכא כרשות קביל
עליה נטירותא. דכחמרו. וטעמא
דכרא לאו משום דקסבר דמאן דעל
כרשות קביל עליה נטירותא דכחמרו
בעל חצר דהא איהו הוא דשני לעיל'
כולה רבנן היא ואוקי דבעל קדירות
על כרשות לא קביל עליו נטירותא
והכא דמפרש טעמא לקמיה דלמיפת
בעיה לניעותא ואסתלקו מרווחא דחצר
וגמלא דלוחביה מהאשה שנכנסה
לעוון משום דלא אסיק למלויה
הוא: למיפת בעיה לניעותא. שמגלה
וזוועתיה: וכעל חצר חייב צנוקי
הבור. אם הפקיר רשות ואף על גב
דכמיב כי יכרה איש בור ולא [כי]
יכרה שור בור ה"מ צבור כרייה דלאו
עליה ידיה רמייה למלויה: פ"ה כיון
דאיס ליה למלויה. מקמי דליפקריה
דהא בור ידיה הוא וכי אפקר בתר
הכי נותן מקלה כרייה: הווק. כו.
שמקל כו: רבץ פטור. קס"ד השתא
רבץ ויכיר כלם או נתקל בו בעיה
לאחר שרבץ: ונטפלו כליו. לאחר
מיך. ודוקא כליו אבל הוא עצמו חזק
חייב בעל השור ולא פטרינן ליה
משום איש בור ולא שור בור דכל
מדי דהוה ידיה בשעת נפילה כגון
גללים וכגון שנפלה גמלו ולא העמידה
מחייבת ליה משום בור אע"ג דליה
לא כרייה אלא הגמל כריה כיון דבשעת
נפילה ידיה הוא ועליה לפטוקיה כמו
דכרייה איהו דמי ואף על גב דמפקר
ליה בתר שמתא ולא דמי לשורו
שחפר בור כרשות הרבים דחפירה
לאו ידיה היא ולדליל הגמל
כרגל התרנגול מאליו דליל לאו
ידיה הוא: ופ"ה. קרי בין
מתכין בין שאין מתכין ומיכה בידים
היוק: הווק. שזה היה עומד
במקומו ובה בעל הבית ומתקל בו:
שניהם

איכא למימר (א) אמרי סתם
לחצר בעל הבית שלא ברשות והווק את בעל הבית הווק בו
חייב היוקו בעל הבית פטור א"ד פ"ה אלא אמרן אלא דלא הוה ידע ביה אבל
הוה ידע ביה היוקו בעל הבית חייב מ"מ משום דאמר ליה נהי דאית לך רשותא
לאפקורי לאווקי לית לך רשותא ואודו למעמייהו דאמר רבא ואיתומא רב פ"ה
שניהם

ש"ס לא היה מפקיר היה חייב לסקל מ"מ השתא דהפקירה פטור ופ"ה נראה יותר שאין נראה שחזר ממה שלא פטר אלא כליו
ותשיב האי מפקיר נזקין לאחר נפילה פשיעה שפושע הוא שמכניס שורו שלא כרשות שדרכו להרכיב גללים:
הזיקין ב"ה פטור. ואפי' מתכוין הוא כפרק המניח [לעיל דף ג. ו.ס] גבי מנקה דחייב כשנכנס כרייה והווק כרייה אחר אבל היוק צלוחו
רשות היחיד פטור וי"ל דהוה סלקא דעתך התם משום דליכא מרי ספקייה שמה לא מהא כקעת נזוח וגם לא יבא שום אדם שם ויחוק:
שניהם

מוסף רש"י

משונה קרן בחצר
הניזק. קרן חמה וכל
תולדותיה קרי משנה
הואל ובעל חז ומתן שלם
היו דתקן לך [לעיל ד.ו.].